

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Csendőrség Zomborban.

Zombor, március 3.

III.

A miniszter képviseletében Zomborban járt Szabó miniszteri tanácsos a kiadások összegét az egyszersmindenkorra fizetendő összegén felül, ami maga is szép összeg, a következőképen terjesztette elő: Évi költség a gyalogosoknál 131,032 korona. Ha ebből levonjuk azt az összeget, amibe a rendőrlegénység kerül, vagyis 56,389 koronát, látjuk, hogy a gyalogos csendőrségnek a város belterületén való alkalmazása a már érintett számban (99 ember) s egy évi eltartása a mostani kiadásokon felül még 74,643 koronába kerülne, de ehhez az összeghez hozzá kell adnunk még legalább 20 rendőr ellátására szükséges összeget, ami a legminimálisabb számítás szerint 20,000 korona lesz. A belterületi szolgálatnak gyalogos csendőrökkel való ellátása tehát, beleértve a 20 rendőrt is, 94,643 koronába kerül.

Ha a külterületi szolgálat a város belterületéről lesz ellátva, akkor ez az összeg még 29,987 koronával növekedik, vagyis 124,630 koronával terhelné évenként a város háztartását. A szállás-csoportoknak a város belterületéről való

ellátása az ellenőrzést ugyan nehezebbé, de a közbiztonságot intenzívebbé teszi, mert a sűrű egymásután érkező járőröknek a szemmel tartandó területekre való ki- és beportyázása a határ minden részét állandó felügyelet alatt tartja.

Viszont a szállásiakra nézve előnyösebb, ha az őrsök a szállás-csoportokon lesznek elhelyezve, mert a szükséges védelem kikérése esetén nem kellene nekik óraszámra menniök a csendőrökért. Ez azonban a költségeket, — eltekintve az építkezéstől — ismét növelné, vagyis a 94,643 koronához abban az esetben, ha 3 szállás-csoporton őrsök állítatnak, még 36,226 koronát kell hozzáadni, lesz tehát az évi kiadás 130,869 korona.

Ezen összeggel szemben kapnánk mi 99 csendőrt a belterületre, 3 szállás-csoportra 1—1 lovas őrsvezetőt és minden őrsre 5—5 főből álló lovas-csendőrt, összesen tehát a város területére 117 csendőrt és 20 rendőrt. Ezekkel azután lehetne mintaközbiztonságot teremteni.

Nem szabad azonban kifelednünk a számításból azt az egyszersmindenkorra fizetendő felszerelési és egyéb kellékeket sem, amelyek szép kis összeget emésztenének fel és pedig ha a

város belterületére 99 csendőr esik, az egyszersmindenkorra költség 43,462 korona. Ha a külterületi szolgálat belülről lesz ellátva, ehhez még 22,052 korona járul. Ha a külterületi szolgálat 3 szállás-csoportról vitetik keresztül, 26,972 kor. egyszersmindenkorra költséget kell fizetnünk, vagyis ha a csendőrséget behozzuk, első esetben 65,514 korona, a második esetben 70,534 kor. egyszersmindenkorra költséget tartozunk fizetni.

Az első év tehát belekerülne	124.630 K
és	65.514 K
összesen	190.144 koronába,
vagy	124.630 K
és	70.434 K
összesen	195.064 koronába,
vagy	130.869 K
és	65.514 K
összesen	196.383 koronába,
vagy	130.869 K
és	70.434 K
összesen	201.303 koronába.

Ilyen formában ez borzasztó drága mulatság. Ehez még nincs hozzászámítva a városban építendő laktanya és esetleg a szállás-csoportokon 3 őrs elhelyezésére szükséges laktanya. A városi

A görög nő világa — a régi Athénben.

Irta: Dömötör Győző dr.

S hogy mennyire iparkodott az athéni polgár a menyegzői napot az ünneplé leányra nézve kedvessé tenni, mutatja az, hogy ezen a napon a menyasszony fátyol nélkül jelenhetett meg, különben pedig majd mindig fátyol fedte az arcát, mely keleti szokást Solon bölcsessége s Perikles felvilágosodottsága sem tudta eltörölni.

De ebben a keleti szokásban korántsem kell barbarizmust látnunk, annál kevésbé, mert hiszen még a mai nők közt is sokan fátyollal fedik az arcukat, holott ezt semmiféle szabály kötelezően nem írja elő.

S arra, hogy a régi athéni nő többször is megjelenhetett fátyol nélkül, ellentétben a Kelettel, mely még ma sem adja meg ezt a jogot sem az asszonynak, sem a leánynak, több adatot találunk s a fátyolviselést sem

Solon, sem később Perikles törvénybe nem foglalta, aminthogy az csak egy, a Keletől ellentét szokás, melynek alkalmas, vagy alkalmatlan volta felől a nőt nem kérdezték meg s amelyet a későbbi korban a nők művészette fokoztak.

Bár a régi athéni otthonnak a férfi — mint már mondtuk, — egyeduralkodója volt, ki családja felett csaknem abszolút hatalmat gyakorolt, ez a hatalma azonban még sem volt oly értelemben korlátlan, mint a despotáké a Keleten. S ha a római polgár „mámusát” a görög férfi is jogkörébe vonta, ezt még sem gyakorolta határok nélkül, mint a későbbi rokona, a hódító Róma zsarnoka s a szomszédja, Perzsia.

Innen van az, hogy a régi athéni görög nőnek nem kellett az életét féltetnie; a görög férfi ily barbárrá nem tudott lenni s a házasság szent kötelékét megsértő állatias nők megöletésén kívül, — lopás, rablás, gyűjtöttség s ily természetű bűnöket leszámítva,

melyekre az athéni törvények nemre való tekintet nélkül azonnal halálos ítéletet mondtak, — vajmi ritkán fordult elő a feleség-ölés.

Ebben a kérdésben tehát a régi Athén fölötté állt a középkornak, mely bár kultuszra fejlesztette a nő világot, mégis ez a kultusz nem volt felemelő a nőre ezen a téren sem, mert a középkor asszonya rettegésben és félelemben élt, nem tudván mely pereben ölik meg a férjét s ragadják ki őt a vasba öltözött sötétlelkű lovagok családja köréből, miután ezekben a komor időkben a házasság szentsége oly kis tiszteletben részesült, mint a belső Keleten, mely szomorú állapotról a kevély várakhoz fűződő szürke regék, mondák s való történetek megdöbbentő képet festenek.

Ezzel ellentétben a régi athéni nőnek volt egy különös joga, melylyel sem a Keleten, sem a nyugaton még századokkal később sem találkozunk, mely jog mutatja legfőképpen azt, hogy mennyire különb volt a régi

Röntgen Laboratorium

ZOMBORBAN, Csihás Benő utca 12. szám.

Rendelés egész napon át. — Mérsékelt árak.

Használtatik idegen testek feltalálására, törések és ficamok megállapítására, szív- és tüdőbajok, daganatok, csontbajok, kölerakodások, epekövek, kórismézésére. — **Gyógycélul:** fehérvérűség, mirigydaganatok, Basedov-kór, bőrfarkas, bőrizzag, csontszu, izületi gennyedés, hörghurut, asthma, tüdőbeszűremkedés, kéz- és lábizzadás, rákos betegség, husdaganatok stb. **fájdalom nélküli gyógyítására.**

laktanya használatáért fizetne a kincstár 9900 koronát, ha a külszolgálatot belülről látnák el, ezenfelül még 2250 koronát, vagyis összesen 12150 koronát, ha külterületi őrsök is állíthatnak, 2700 koronát, vagyis összesen 12600 koronát.

Mennyibe kerülne most még a laktanyák építése, vajjon fedeznék-e annak amortizációs törlesztését a kincstár által adott fizetendő laktanyabérek, azt a végleges építési tervek kidolgozása után lehetne csak megállapítani.

Fejlődő magyar község.

— Saját tudósítónktól. —

Vármegyénk zombori járásában, a „Telecska” tetejére van telepítve egy magyar község, mely annak ellenére, hogy németajku gazdag községek közé van ékelve, — elszigetelten egymagában is dacol a fenyegető elnyeléssel, — képes megtartani magyar faji jellegét, sőt a magyar nyelv és érzelm terjesztésével párhuzamban rohamos fejlődésnek és virágzásnak örvend, ez a község: *Bácsgyulafalva* telepes nagyközség.

Az alig 25 év óta fennálló magyar község teljesen kialakult. Magánháza szépek, esinosak, tiszták, lakóinak száma a háromezeret jóval felülhaladja; középületei díszesek, különösen temploma a környék látványosságát képezi. Öt tanteremmel 6 osztályú népiskolát tart fenn; ez évben ovodát és óvónői lakást, továbbá a lehető legmodernebb és kényelmesebb orvosi lakot épített; utcáit is ez idén kikövezteti és erősen sürgeti a zenta—zombori vasut kiépítését. Mindezekon felül Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és Mezössy államtitkár urak kegyelme és jóakarata folytán a magas kincstártól közel 400 holdnyi legelőt vásárolt kedvezményes árban, úgy, hogy a községi pótadó máris felenyire apadt le, az építkezések befejeztével pedig, néhány év múltán teljesen meg fog szünni; a telepes lakóság váltság hátraléka ujonnan beosztott, előnyös 3%-os kamatu annuitással 50 évre

való törlesztéssel, szóval e derék magyar község a fejlődés biztos útján haladva, immár céljait elérte.

A község háláját kegyes jötevői — a miniszter és államtitkár urak — iránt külsőleg is kifejezni óhajtván, őket, valamint a nemzet vezérét: Kossuth apánk méltó fiát, *Kossuth* Ferencet a község diszpolgáiraivá választotta és elhatározta, hogy a diszpolgári okleveleket egy nagyobb számú küldöttség adja át a nevezett államferfiaknak. Vármegyénk szeretett főispánja, *Fernbach* Károly a küldöttség vezetését kilátásba is helyezte.

A község szellemi vezérének, Székely Sándor községi jegyzőnek e nagy sikerek elérésében nem csekély rész jutott, hogy fáradságot nem kímélve, a legnagyobb eszben, szerényen visszavonulva, végezte óriási munkáját, míg végre 16 évi fáradhatatlan munkálkodásának gyümölcsét: községének boldogulását, teljes kifejlődését megérte.

Most még csak az a kérdés, vajjon a község háláját jegyzője iránt miként fogja leróni? E. J.

Előfizetési felhívás.

Március hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitottunk.

Amikor közönségünket új előfizetésre felhívjuk, nem finandális célok lebegnek szemünk előtt; a mi lapunknak még csak másodlagosan sem az a célja, hogy bárkinek is anyagi hasznot hozzon. A mi célunk azonos azzal az ideális céllal, melyet a laptulajdonos, a függetlenségi párt maga elé tűzött és e cél: a függetlenségi eszme ápolása, terjesztése, erősítése.

Az ezen cél által megszabott kereteken belül rendületlenül a legradikálisabb szabadelvűség elveit szolgáljuk; kormánytól, hatóságoktól és egyes emberektől függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért.

A politikai irányu tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladat-

tól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemes célokhoz kérjük az olvasó község támogatását!

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre 10 K — f.
Félévre 5 K — f.
Negyedévre 3 K — f.

„A Bácsmezei Függetlenség”

kiadóhivatala.

H I R E K.

Helyettesítés. *Fernbach* Károly főispán a Hipp Dezső főszolgabíró elhalálozása következtében megüresedett palánkai szolgabírói hivatal vezetésével Payerle Nándor tb. főszolgabírót további rendelkezésig megbízta.

Kinevezés. Göndör Ferenc mosoni állami igazgató-tanítót a vallás- és közoktatásügyi miniszter segédtanfelügyelőnek nevezte ki és szolgálatiútra Veszprémbe rendelte. Göndör Ferenc 18 évig óbecsei róm. kath. néptanító volt. Most egy éve nevezte ki a miniszter Mosonba igazgató-tanítónak. Göndör tevékeny részt vett a bácsmezei függetlenségi párt megalakításában, amelynek titkára is volt. Elnöke volt a bácsmezei tanító-szövetségnek. A felekezeti tanítók pedig azzal tüntettek ki, hogy 1902 évben a bács-tiszavidéki tanítóegylet az egylet költségén őt küldte ki Rómába a pápai jubileum alkalmából. Szerkesztett tanügyi lapot és írt több tanügyi könyvet. Lapunknak kezdettől fogva munkatársa volt. Tagja a Bács-Bodrog megyei irodalmi társaságnak.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Benisch Artur újvidéki főgimnáziumi rendes tanár a pécsi állami főreáliskolához helyezte át.

Helyreigazítás. A kaszinó-egyesületi dalárda farsangi multságáról adott tudósításunkba hiba esuzott, amennyiben a „Holdkórosok”-ban Petykó tisztiszlaga szerepét nem Schlitter Miklós, hanem Pomucz Sándor adta élvezetes és jó alakítással.

A V. H. O. Sz. bácsmezei választmánya holnap, pénteken este tartja meg a Vadászkiirt kávéház külön helyiségében szokásos heti értekezletét.

athéni asszony helyzete az ázsiai asszony sorsánál.

Mert ha a görög nő neveltetésének a jel-szava az is volt, hogy minél kevesebbet lásson, halljon és tudjon, férje rabszolgájává olyan értelemben, hogy annak durvaságával szemben fel nem szólalhatott volna, sohasem sülyedt s meg volt neki az a joga, hogy férjét, ennek rossz bánásmódja miatt *beperehelte*, mely jog a mai házassági törvényekben biztosított női jogok felesillanását mutatja. Ha goromba, durva volt a férj, a nő elmehetett az archonhoz, vádat emelhetett ellene s a bíróság az eset körülményeihez képest, vagy pénzbüntetéssel büntette a férjet, vagy elválasztotta tőle a feleségét, mely utóbbi esetben súlyos anyagi kötelezettség nehezedett a vétkes férjre.

A régi athéni nőnek ez a joga a görög nép előkelő gondolkozására vall s a Kelet abszolút durvaságától kiáltóan eltér. És ha való is az, hogy a régi athéni nők igen kevés joggal bírtak, magában a most érintett körülmény mutatja, hogy sorsuk *nem volt a női méltóságukat* megvető, a Kelet asszonyának siralmas sorsa s nem volt oly lealacsonyító, mint a középkori nőé, kit a vár büszke ura csak fizikailag becsült.

Láthatjuk tehát, hogy ott, ahol a nő önérzet alapjának a megóvásáról kellett gondoskodni, ott az athéni férfi — ha nem is

emelkedett a spártai polgár nemes gondolkozásának magaslatára — mégis tisztelettel hajolt meg s abszolút hatalmának köpenyét benső érzületéből összébb vonta.

S míg a Keleten minden téren szolgál és csak szolgál a nő ma is, addig a régi athéni nőnek volt bizonyos *jogköre*, mely nőiségének megbecsüléséből fakadt.

És ennek a jogkörnek a színhelye az *otthon* volt.

Egyszerű, természetes életet éltek a régi görögök. A Kelet általánosan elterjedt tunyasága, mely ezeknek az államoknak úgy a politikai, valamint a társadalmi fejlődését ma is akadályozza s amely a kincsekben gazdag Perzsia megdöbentő visszamaradottságának is főoka; a Kelet idegsorvasztó és kedélyrontó elpuhultsága s a későbbi Nyugat cifrázkodása nem tudott jelentősebb s tartósabb tért hódítani nálunk.

Bár voltak idők, midőn az athéniak is eltértek a rendestől, *otthonukat* általában az *egyszerűség jellemzi*.

Amily egyszerű s mégis, vagy talán épen ezért nemes a görög oszlopos építkezés, ép oly egyszerű volt és nemes az otthoni élet is.

Tivornya abban a mértékben, mint Perzsiában, Athénben ismeretlen volt s állatias szenvedélyek sosem gyötörték, mint a későbbi Rómát, mely korhadtság nem kis

mértékben sietette a hatalmas birodalom bukását.

Az a klasszicitás, mely a hellén világot jellemzi, az otthonban vált ki a legelénkebben. És ebben a nemesen egyszerű otthonban alapította meg a régi görög férfi élettársának hatáskörét s ebben az otthonban bontakozik ki előtűnk a régi görög nő nemes alakja.

Meleg ez az otthon és üde, mint a ház asszonya. A gyermeknevelés arany fonalai az ő kezében futnak össze. A jövő nemzedék hazafias és családias gondolkozásának alapozása az ő feladata. S míg a gyermekek serdülteké nem lettek, közvetlen felügyelőjük a ház asszonya, az anya volt. Dalra, énekre, az ősök megismerésére és tiszteletére ő tanította őket s hogyan, miként tehette volna, ha az ahhoz megkívánt eszközöket férje elzárja előle? És kétségtelen, hogy az otthon melege és az akkori kor éjszótét rabságához képest magas színvonalon álló szabadsága, sokszorosan kifejlesztette a nők méltóságát s ami ezekben a századokban, a nők *szenvedésének legszomorubb* idejében magában véve is haladás és vívmány, megengedték, hogy képezzék magukat s valóban sokan voltak nők, kik a tudományban s a művészetben oly magasságot értek el, mint a legképzettebb férfiak.

(Folyt. köv.)

Iskolalátogatás. Faragó János, királyi tanfelügyelő február 26. és 27. napjain meg látogatta a zombori róm. kath. központi fiúiskola összes osztályait. Látogatása végeztével módszeres tanácskozást tartott a tanítókkal, akiknek legteljesebb megelégedését és legnagyobb elismerését kifejezte. Tanfelügyelőnk ezuttal először szerencsétlenül látogatásával népiskolánkat s e hivatalos funkciójában amilyen ügyes, kitünő és szakavatott paedagógusnak, ep. oly szeretetreméltó, megnyerő és bizalmat keltő főnöknek mutatkozott be. Nemesak a zombori tanítók, — akik gyakori összejövetelükön találkoznak Faragó János kir. tanfelügyelővel — hanem mindazok, kik vele bármily ügyben és bármely alkalommal érintkeznek, a legnagyobb dícséret hangján említik kiváló kedvességét, szíveskedését és azt a szíves készségét, melylyel mindenkinek dolgot kedvezően elintézni igyekszik. Ezért Bácsmegeye tanítószága teljes bizalommal, nagyrabecsüléssel és rajongó szeretettel övezi. Ily tulajdonokkal bíró tanfelügyelő maradandót alkot nemzeti kultúránk terén.

A Szabad lyceumból. Mivel a lyceumi előadások helyiségét március hó 7-én egy Kneipp-előadás céljára, minden hó utolsó vasárnapját pedig egyszersmindenkorra a Bács-Bodrog megyei Irodalmi Társaságnak engedte át az egyesület, ennél fogva márciusban csak két előadás lesz. Az egyik (14-én) dr. Kohlmann Dezső fejezi be irodalmi előadásainak sorozatát Tomparól, a másikon (21-én) Rác Soma történelmi előadásainak sorozatát a negyvenes évek mozgalmaival (1848-ig). Azonkívül még csak két előadás lesz: április 4-ikén (virágvasárnap) dr. Cholnoky Jenő, a kolozsvári egyetem professzora saját tapasztalatai alapján bemutatja Kinát vetített képekben; az ideai ciklus utolsó előadásán, április 18-án pedig Mendelsohn emléket ülti fel születésének századik évfordulója alkalmából dr. Ferencsik Lajos. Az ezen alkalommal bemutatásra kerülő ének- és zeneszámok előadásában helybeli szak- és műkedvelő erőink színe-java részt fog venni.

Kneippisták Zomborban. Az Országos Magyar Kneipp-Egyesület képviselőjében a természetes gyógymódnak egy jeles képviselője és elsőrangú gyógyintézetnek igazgatója: dr. Aschke Pál a Drezda-radebeuli Bilz-féle szanatorium főorvosa és dr. Szalkay Gyula az O. M. K. Egyesület elnöke Budapestről a városháza közgyűlési termében két napon szabad előadást tartanak és pedig: március 7-én, vasárnap délután 5—7-ig dr. Szalkay: A természetes gyógymódokról és annak sikereiről, dr. Aschke: A neurastheniáról és annak gyógyításáról. A második napon dr. Szalkay Gyula a természetes gyógymód által elért sikereiről, dr. Aschke Pál igazgató főorvos a gyomorbetegségekről, emésztési zavarokról és ezeknek a természetes gyógymóddal való gyógyításáról beszél. E közérdekű előadásokra felhívjuk városunk nagyérdemű közönségének figyelmét. Beléptidj nincs.

A zombori kath. legényegyesület vasárnap tartotta első böjti felolvasó estélyét. Ez alkalommal az alkoholelles szövegség állította össze a programot, mely mind végig magas színvonalon állott. Szende Géza elnök az alkohol történetét és vegyi elemeit ismertette. Nagy János választmányi tag az alkohol káros hatásait az emberi szervezetre mutatta be vetített képekben. Végül Takácsy Béla szöv. rendes tag Gárdonyi „Nyugateurópai ember“ című monológiáját szavalta el a töle már megszokott ügyességgel.

Pörüljárt tolvaj. Mária Károly bajai lakos egyik bajai koresmában elaludt. A vele együtt mulató Gyurakovics Márton fel akarta használni a kedvező alkalmat és az alvó ember zsebéből kivette a pénztárcát, amelyből husz koronát ellopott, az erszényt pedig visszatette Mária zsebébe. A tolvaj azonban nem elégedett meg a zsákmánnyal, hanem Mária aranyóráját és láncát is el akarta emelni. Mikor azonban a láncan babrált, felébredt Mária Károly, megragadta a tolvaj kezét és segítségért kiáltott. A lármára berohant házbéliek a tolvajt lefűlelték és átadták a csendőrségnek.

Uj kir. járásbíróház a megyében. A legújabb bácskai város, a nemrég rendezett tanácsu várossá lett Magyarkanizsa kir. járásbíróház fölállítását szorgalmazza most a kormány. Magyarkanizsa tiz esztendeje kér járásbíróházat és úgy hirdik, hogy a várossá alakulás mehozza régi, méltányos kívánságát.

A zombori katolikus legényegylet második böjti előadását március hó 7-én vasárnap délután fél 6 órakor tartja meg a következő programmal: Donizetti Lucrezia Borgia, opera részlet. Magyar népdalok: Rákóczi kesergő. Cimbalmos előadja Vass Ilonka. Coney Island Amerika legnagyobb mulatóhelye. Felolvassa Vértesi Károly. Az előadást befejezi Csik Endre legényegyleti rendes tag szaválata. Belépő díj 20 fillér.

Március idusa Őszivácon. Pompás ünnepélynek ígérkezik március 15-ike. Az ó-újszváci függetlenségi körben mult hó 27-én a hölgyek jelenlétében megtartott népes választmányi ülés már a műsor kidolgozásával foglalkozott. A lelkes hölgyzereplőkről ítélve, az ünnepély széles keretben fog lefolyni. A választmányi ülés fináléja is igazolja a kedélyességet, amennyiben az elnök még be sem zárta az ülést, a lesben álló cigányok rágyújtottak egy ropogós esárdásra s a komoly tanácssterem egy pillanat alatt táncteremmé alakult át, ahol késő éjjelig folyt a tanácskozás víg muzsikaszó mellett. Izlelőül ez is elég. Az ilyfajta tanácskozás kitünő hatással van a kedélyekre.

Antinikolinista egyesület alakult városunkban. Legközelebbi ülését folvó hó 14-én délután 5 órakor tartja az „Elite“ kávéház külön termében. Az érdeklődőket szívesen látják.

Meteor jósáta az időjárásról. Márciusban a 6-ik esomópont még zavarólag fog hatni a meginduló tavaszi időjárásra, de hatáskörét követőleg a tavasziasabb enyhe idő fejlik ki s tart a 16-ki esomópontig elég állandóan, amely esomópont hatáskörében változóbb, majd 21 körül a espadékosabb időjárás érvényesül, hol a 22 ki esomópont még a hidegebb jelleget fejt ki, melynek hatáskörét követőleg változó időt kapunk ugyan, de enyhébb alapszínzetben, amelyekből kifolyólag, ha nem is lesz egészben tavaszi hónapunk, de legalább 2-dik és 3-dik negyede megmutatja nekünk a tavaszt, különösen kitérősek esetére, szép tavaszi napokat ígér március e közép része.

Fordulat az Imgrund-ügyben. Bácsalmásról jelentik: F a z e k a s János bácsalmási esendőrijárásmester Cs i n e s á k Pált, annak a vendéglőnek tulajdonosát, melyben Imgrund János hulláját és a haldokló Prebst Erzsébetet karácsony reggelén megtalálták, valamint Csinesák feleségét is súlyos gyanuokok alapján letartóztatta. A letartóztatás okai a esendőrség jelentése szerint a Csinesák házaspárnak az újabb nyomozás folyamán tett, az előző vallomásoktól eltérő, egymásnak ellentmondó vallomása, melyek közül különösen az egyik tanu vallomása föllötte terhelő a vendéglős házastársakra. Ez a tanu ugyanis azt vallotta, hogy azon nap hajnalán, melyen a holttesteket a vendéglőben megtalálták, fiútanuja volt Csinesákék titokzatos, gyanus munkájának, az izgatott lótas-futásnak, ami a vendéglő belső helyiségeiben, zárt ajtó mögött ment végbe, továbbá hallotta a tanu azt is, amint ugyanakkor Csinesákék arról beszélgettek, hogy jó volna a hullákat a vasuti sínek mentén elhelyezni. A letartóztatott Csinesák házaspárt beszállították a szabadkai ügyészség fogházába.

Megyebizottsági tagválasztások. Piros és Katymár községekben e hó 11-én megyebizottsági tagválasztás lesz. Mindkét községben egy-egy új tagot választanak a vármegyei törvényhatósági bizottságba.

Gyilkos szélmalom. Magyarkanizsáról írja tudósítónk, hogy a napokban halálos végű szerencsétlenségnek lett az okozója egy szélmalom. Kovács Ferenc gazdaember, amint szélmalomának vitorlájá körül foglalatzkodott, a vitorla elkapta és testét teljesen összeroncsolta. A boldogtalan ember azonnal meghalt.

Esti tanfolyam. Kedden vették kezdetüket a kath. legényegyleti tanító előadások, melyek minden kedden, szerdán és esütörtökön tartatnak meg és pedig: vallásból, könyvteltantból és magyar nyelvből. A tanfolyam végeztével az egyesület mindazon hallgatóknak, kik az előadásokat rendszeren látogatták, látogatási bizonyítványt ad ki.

Az „Akara“ antiakoholista páholy február 28-án tartott ülésén Blumenthal Adorján tagsági jogait 3 hónapra felfüggesztette.

A komlótermelés érdekében. A délvideken az utóbbi években nagy lendületet vett a komlótermelés. Hogy a termelő gazdák e kereskedelmi növény termelésére nagyobb kedvet kapjanak, másrészt az okszerű termelés ismereteit elsajátíthassák, Hódságon mintatelep létesül.

A Kossuth-Muzeum Kossuth Lajosnak és az általa teremelt nagy időknék szent ereklyéit őrző. Magasztos hivatást tölt be, tehát pártfogásra méltó. Épen ezt kéri most hazánk legjobbaitól. Pártfogoljuk remek kiadványainak megrendelésével. — 10—20 koronáért megküldi Hoek János: „Rákóczi“ című diszműve, 100—200 koronáért pedig a „Kossuth Lajos azt izente“ című hatalmas méretű képet, mely 170 centiméter szélességével és 130 centiméter magasságával a legnagyobb színes olajnyomat a kontinensen. A kép tárgya fenséges és ehhez méltó a kivitel is. Azt a jelenetet ábrázolja, midőn Kossuth Lajos gyűjtő szavára 6 hét alatt negyvenezer ember állott csatasorban az Alföldön kaszával felfegyverkezve Jellassich ellen. A kép igen diszes aranykeretben szállítatik és 10 korona havi részletfizetésre is kapható. Ezen kiadványok vásárlását valóban megérdemli a hazafias missziót teljesítő „Kossuth-Muzeum“, mely Budapest VIII., Népszínház-utca 23. sz. alatt van.

Kivándorlás Bácsmegeyéből. Mind nagyobb arányokat ölt a bácsmegeyi kivándorlás, mind nagyobb vérveszteség éri sokat hányattot nemzetünket. Csak a gazdag Bácsmegeyéből mult hó folyamán Amerikába 937, Németországba 68, Szerbiába 22 és Romániába 3 földink váltott utlevelet. Valóban ütött már a tizenkettedik óra is és a kivándorlás korlátozása további haladékat nem szenvedhet.

Gyűjtő kis gyerek. Magyar Bernát ötvennyolc éves bácsalmási gazda ember feleségével együtt künn foglalatostoktak a ház udvarán. Egyedül hagyták a szobában négy éves kis gyereket, ki valahogy gyufához jutott és azt gyűjtőzni kezdte. Az eldobott gyufaszálaktól csakhamar tüzet fogott az asztalterítő és a butorok is égni kezdtek. A tűz belekapott a kis gyerek ruhájába is, ki jajgatva futott ki az udvarra. Magyaréknak sikerült a kis gyereket a tűzhaláltól megmenteni, de mire a szobában támadt tüzet elfojtották, a butorok csaknem mind összeégtek.

A kivándorlás ellen. A m. kir. belügyminiszter rendeletet bocsátott ki a külföldi Miesler és Schobloch cégek kivándorlásra eszabító nyomtatványainak elkobzása céljából. Ezzel a rendeletével a belügyminiszter egy régi mulasztását pótolja, mert a nevezett cégek már régóta a legszemérmelenebb módon eszabítják a falusi népet az Amerikába való kivándorlásra.

Elpáhol rabló. Éwald József bajai lakos feljelentést tett az ottani esendőrségen, hogy este hét órakor a főntán egy ismeretlen, gyöngé testalkatu ember megtámadta. Agyonveréssel fenyegette és hogy fenyegetésének nyomatékot adjon, átnyalabolta Éwaldot és a földre akarta teperni. Éwald, ki erős és izmos ember, nem ijedt meg a vézna támadótól, hanem megragadta és alaposan elpáholta. Hosszu könyörgésére abbahagyta az ütlegelést és futni engedte támadóját. A rablót a esendőrség Matkovics Antal szabadkai legény személyében kinyomozta. Matkovics azzal védekezik, hogy három napja nem evettés rablás útján akart pénzt és élelmet szerezni.

Gondnokság. A szabadkai kir. törvényszék Borsi Krisztina szabadkai lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

A lomha halak. Érdekes és izgalmas halászat folyt le a Ferenc-esatorna verbászi zsillipjénél. A esatorna vizét leeresztették és a két beágyazott esatorna-esőben, úgy látszik, téli pihenésre hatalmas mennyiségű hal huzódott be. Az izgalmas halászat azzal járt, hogy a 12 és 24 kilós haresák még akkor sem mozdultak, midőn a esővek vizét leeresztették, úgy hogy némelyiket a tutajalól pányvával kellett kifogni. A halászok arra következtettek, hogy a haresák már ösz óta heverték a körülölgő eső iszapjában.

Apagyilkosság. Bácsmadarason Bartos Ferenc gazdag földmives elűzte feleségét és fiatalabb fiát a háztól. Az asszony 18 éves János fiával Budapestre költözött. A fiu most Budapestről hazament és azt kérte atyjától, ha őt már nem tűrheti, vegye legalább anyját vissza. Bartos durván rátámadt fiára és ki akarta kergetni a házból s ezt kiáltotta feléje: — Ha éhen pusztultok, akkor sem törődöm anyáddal!

A fiu ezzel a kiáltással:
— Hát akkor apám sem él tovább! revolvert rántott elő és atyjára kétszer rálőtt. Bartos az utcára akart menekülni, fia azonban a menekülő után lőtt, aki a harmadik lövéstől találva, a küszöbön összerogyott. Erre János atyja homlokához szorította a revolvert és így lőtt rá negyedszer. Bartos nyomban meghalt, fia pedig a revolverrel a csendőrségre ment és azt jelentette:
— Megöltem anyám kinzóját, apámat! Fogjanak el!

Háborus kaszárnyadalok. Ferenc József még nem izent háborut se a szerbnek, se csnagorenak, se töröknek, a baka máris benne van a puskaropogásban és nótát csinált a háborúról. Alföldi, tulajdoni bakák nagyban éneklék már a kaszárnyákban, hogy aszongya:

Kapitány ur aszondta a káplárnak:
Maradj vissza édes fiam zupásnak.
Dupla lénung lesz a krixidinsznek ára,
Masirozhatsz szerbiai határra.

Kapitány ur, köszönöm a jóságát,
Adj másnak császár dupla lénungját.
Nem kell nekem rác menyecske instálom,
Van én nekem odahaza gyönyörű szép virágom.

Vagy itt a másik humoros kaszárnyanóta legfrissebb hajtása a bakapoézisnek:

Nem mék pajtás abfirolni,
Elmek Belegrádba,
Oda köll most a magyar vér,
Aki nagyon drága,
Beütött az annekszió,
Nyakunkon a rácszág,
Jön a Befél, — szervusz babám,
Oda a barátság.

Mint ezekből látható, hiába tiltja a reglama a politizálást, a baka azért mégis beleüti az orrát a diplomácia dolgaiba, hogy könnyítsen egyet a szíve keserűségén.

A farsangi bárányok. Toldi István jánosalmi birtokos feljelentést tett a csendőrségen, hogy ismeretlen tettes istállójából a farsangi ünnepek alatt száz korona értékű birkákat ellopott. A csendőrség a nyomozás alkalmával kiderítette, hogy a lopást Lengyel István huszonhat éves jánosalmi lakos követte el, kinek lakásán az ellopott birkákat levágva találták. Lengyel nem tagadta tettét és azzal védekezett, hogy a farsangi ünnepeken nem volt neki mivel lakomát csapni és szegény ember léteire kénytelen volt az élelemhez birkalopás útján jutni.

Véres verekedés. Kiss József topolyai lakos valami felett összeszólkkozott Becskei Sebestyénnel. Az összeszólkkozásnak természetesen verekedés lett a vége. Kiss József úgy elverte Becskei Sebestyént, hogy az most élet és halál közt lebeg.

Csöd. A szabadkai királyi törvényszék Deszimirovics Sz. Sándor adai bej. rövid- és diszműarukereskedő ellen a csödot elrendelte. Tömeggondnokul dr. Stein Adolf adai, helyettesének dr. Guttman József szabadkai ügyvéd neveztek ki.

Közgazdaság.

Tejszövetkezetek fejlesztése. A Bács-madarasi I-ső Tejszövetkezet VIII. évi rendes közgyűlését február hó 28-án, vasárnap délután tartotta meg. A közgyűlésen a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesületet Günther Ferenc ügyvezető-igazgató képviselte, kivel együtt Madarász állami vajmester is jelen volt. A közgyűlést Vidákovits Balázs községi jegyző, a tejszövetkezet védnöke nyitotta meg. Majd Geiner Gyula tanító, a tejszövetkezet fáradhatatlan, buzgó jegyzője számolt be a tejszövetkezet múlt évi eredményéről, amely szerint a tejszövetkezet a múlt évben tagjainak közel 25,000 korona készpénzt fizetett ki; fennállása óta tagjainak 250,000 koronát juttatott. A virágzó tejszövetkezetnek saját háza és berendezése van, mi magában véve 10,000 korona alapítónak felel meg. Ezen tejszövetkezet szép példával szolgálhatna a többi tejszövetkezeteknek, amelyek a legtöbb esetben bérházakban vannak elhelyezve s éppen ezért a célszerűen elhelyezésnek számos nehézségeivel küzdenek. Greiner jegyző beszámolóját a tagok osztatlan tetszéssel fogadták. A közgyűlés zárta után Günther Ferenc ügyvezető igazgató tartotta meg a tejszövetkezet működésének méltatásával kapcsolatos előadását. Különösen a mezőgazdasági üzemek átalakulásának jelentőségét fejtegette, ennek révén a szarvasmarha tenyésztés és tejgazdaság fontosságát hangsúlyozta s felhívta a szövetkezet tagjait Greiner Gyula jegyző újabb akciójára, amelynek révén a községbe államségilyvel piros tarka tenyészmarha import vezettnék be. A közgyűlés után Günther igazgató néhány tejszövetkezeti tagnál tett látogatást.

HIRDETÉSEK.

A legregibb és a legjobban
ertesült magyar ujság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden köré-
ben egyformán kedvelik. A
magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy hóra 2.40 K.
Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**
Szépirodalmi főmunkatárs: **Eötvös Károly.**
Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán
hirdetéseivel minden iparos
és kereskedő az Egyetértés-
ben biztos eredményt ér el.
Minden cikk hirdetése alkal-
mas, mert olvasóközönsége
☒ ☒ vegyes. ☒ ☒

Kérjen hirdetési prospectust.

Hirdetések felvételnek
☒ a legolcsóbb árak mellett ☒
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN
Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

361/1909. szám.

Hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság közhírré teszi, hogy a község képviselőtestülete elhatározta, hogy új modern templomát állít fel a görög-keleti templom tornyára, — ezen határozat a vármegyei törvényhatósági bizottság által jóvá is lett hagyva — aki ezen munkálatot elnyerni óhajtja, az erre vonatkozó tervezetet és költségvetést **folyó évi április hó 1-ig** alulírott előljáróságnak küldje meg, melynek alapján a szóbeli nyilvános árlejtés megtartása meg fog állapíttatni.

Csurogon, 1909. évi február hó 28-án.

63—3—1

Községi előljáróság.

A magyar ujságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb
o o o lapja! o o o

A 48-as eszmény és a magyar
nemzeti törekvések egyetlen hű
és kerlelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Főmunkatárs:
BRAUN SÁNDOR LENGYEL ZOLTÁN

Naponként 125,000 példány!
Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:
Egész évre 16 K — f. Negyedévre 4 K — f.
Félévre — 8 K — f. Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!!!
Páratlan népszerűség!!
Remek szöveg. Pompás képek!
o o Mesésen olcsó! o o
Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:
Egész évre . . . 6 K — f.
Félévre 3 K — f.
Negyedévre . . . 1 K 50 f.
Egy hónapra . . . — K 50 f.

Aki a „FIDIBUSZ“-ra legalább egy
félre előfizet, ingyen kapja a
díszes „FIDIBUSZ-NAPTÁR“-t.
Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:
- BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9. -

917. kig. sz. 1909.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye titeli járásához tartozó Felsőkabol községében üresedésbe jött községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a születési és erkölesi bizonylattal felszerelve hozzám **folyó évi március hó 26-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 720 korona készpénz.

Titel, 1909. évi február hó 25-én.

Szemző János,

főszolgabíró.

62—2—2